

Oponentský posudek k diplomové práci Lucie Ševčíkové na téma „Fenomén zaměstnanosti v evropském kontextu a jeho reflexe v sociální politice MPSV ČR“

Předložená diplomová práce se zabývá velmi zajímavým a aktuálním tématem. Zaměstnanost a politika zaměstnanosti je jednou z nejdůležitějších složek sociální politiky nejen Evropské unie, ale i členských států jako takových. Dobrá politika zaměstnanosti může výrazně přispět ke snížení míry nezaměstnanosti v zemi. Proto je zajímavé a jistě i přínosné zkoumat, jak je politika zaměstnanosti v evropském kontextu, tedy v kontextu politiky EU reflektována v sociální politice MPSV v České republice.

Diplomantka svou práci rozdělila do čtyř kapitol, z nichž rozsahem stěžejní část představuje poslední kapitola ne zrovna nejšťastněji nazvaná „Česká republika v evropském kontextu“. Diplomová práce je rovněž vybavena dostatečným aparátem literatury. Obecně lze konstatovat, že práce je poměrně dobře strukturována a po formální stránce splňuje požadavky na diplomovou práci kladené, i když je třeba k formální úrovni práce poznamenat, že se v ní vyskytuje příliš mnoho překlepů a překlepem způsobených pravopisných chyb.

V jednotlivých částech je třeba práci vytknout následující nedostatky:

V první kapitole se autorka pokouší o rozbor právního vývoje úpravy zaměstnanosti na našem území. Jedná se však o nikoli ucelené pojednání, kde autorka např. vůbec nezmiňuje poslední právní vývoj. Tento nedostatek však lze pominout, vzhledem k tomu, že diplomová práce nebyla zpracovávána na půdě právnické fakulty. Ve svém pojednání se však autorka uchyluje k velmi tvrdému hodnocení, když tvrdí, že socialistická úprava povinnosti pracovat se de facto rovnala uzákonění nucené práce. Na str. 15 autorka přímo uvádí: „To jsou jen některé příklady toho, že jedním z aspektů celospolečenské plánovité kooperace byla nucená práce zakotvená jako povinnost pracovat.“ Tento svůj názor by diplomantka měla podrobněji vysvětlit.

Na str. 22 autorka uvádí: „Dědictví minulého režimu se v daném kontextu projevilo ještě jednou podstatnou okolností. K ekonomicky neaktivním osobám mohly patřit osoby z těchto ze zákona uznaných důvodů“ a následuje výčet některých sociálních událostí. Tento koncept začátku kapitoly 2.3.1. je však zcela nejasný a není patrné, kam svým tvrzením autorka směřuje.

Kapitolu 3.1. diplomantka nazvala „Rada Evropy a odraz úmluv OSN a MOP. Přitom však není z celé kapitoly patrné, jaký je vztah mezi jmenovanými třemi organizacemi, natož pak jejich dokumenty. Celá kapitola působí velmi útržkovitě a značně popisně, bez toho, že by z ní plynuly jakékoli shrnující, natož pak analytické poznatky.

Následující kapitola 3.2. je koncepčně poměrně značně zmatená, není v ní vysvětlen vztah mezi jednotlivými organizacemi a jejich dokumenty, jednotlivé aspekty se opakují i několikrát, zatímco je zamlčeno, proč se EU zaměstnanosti začala věnovat, jakož i skutečnost, že se boj proti zaměstnanosti stal jednou z hlavních priorit po zasedání Rady ES v Lisabonu v roce 2000. V této kapitole se rovněž objevují nesmyslné věty, jako např. na str. 39: „Nezbytný kontext si členské státy neopomenuly zahrnout do svých ustavujících smluv, ale i jiných dokumentů“. Bylo by vhodné vysvětlit, co touto větou autorka měla na mysli. Obdobně je třeba vysvětlit

tvrzení na str. 40: „Tak je zřejmé, že zájem o otázky zaměstnanosti a záležitosti s ní spojené je možné vnímat v souvislosti s poválečnou demobilizací, což je jenom další podtrhnutí zaměstnanosti jako **nebetyčné** součásti lidského života. Druhým a možná ne tak zřetelným aspektem zájmu Evropské unie o zaměstnanost, je paradoxně spojen s jedním ze čtyř pilířů, na kterých je Společenství postaveno a to volný pohyb pracovníků.“

Stejně tak následující kapitola 4.1. začíná opět nepochopitelnou větou: „Evropská unie ve své sociální politice prošla celým kontextem a pohledem na otázky spojené se zaměstnaností související s událostmi celosvětovými a vznikem organizací evropských i světových.“ První část věty uvedené na str. 43 rovněž vyžaduje vysvětlení autorky: „V letech 1990 – 1997 se podíl zaměstnaných na obyvatelstvu snížil ze 41% na 10%, zároveň ale vzrostla nezaměstnanost o více než 5 miliónů a přesáhla 18 miliónů, což bylo 11% z práceschopného obyvatelstva.“ Zaměření se na ženy v oblasti zaměstnanosti není samoúčelné. Na zaměstnanost v České republice je možné nahlédnout i z jiného úhlu. A to z takového, který odhalí, že v České republice není asi 35% osob v produktivním věku zaměstnáno.“ Rovněž není jasné, co autorka myslí termínem „operacionalizace“ uvedeným na téže straně.

Kapitola 4.2.2. je velmi popisná, není v ní vůbec na začátku slibovaná analýza. Z pojednání o struktuře plánů zaměstnanosti lze určité informace vycíst, ale není jich mnoho. Celá tato část, na to, že v podstatě nic neříká, je dle mého názoru příliš dlouhá.

I přes uvedené nedostatky **doporučuji předloženou diplomovou práci k obhajobě** a předpokládám, že v jejím průběhu budou všechny nejasnosti diplomantkou řádně osvětleny. Vzhledem k úrovni práci ji navrhuji hodnotit stupněm „dobře“.

V Praze, 8.9.2006

JUDr. Kristina Koldinská, Ph.D.
oponent